

**206. Mecsér, Malomkunyhó, Haraszi-dűlő
(KÖH 75163)**

(Győr-Moson-Sopron megye) I

2011. szeptember 28–30. között próbafeltárást végeztünk a lelőhelynek a beruházás nyomvonalába eső szakaszán, a 0149/22 hrsz.-ú területen. Kutatóárkokat húztunk a hosszan elnyúló telken, összesen 2400 m²-en. A terület középső részén figyeltünk meg három bizonytalan, feltételesen régészeti objektumként azonosítható jelenséget, melyeket sekély gödrökként, ill. egy esetben árokként határozhatunk meg. Leletanyagot, néhány kagylóhéj- és állatsonttöredéket, csupán az É-i objektumban találtunk, így kormeghatározásra nincs lehetőség. A lelőhely a beruházási terület érintett szakaszának NyDNY-i részére nem, vagy esetleg csak részben terjedhet ki.

POLGÁR PÉTER

**207. Megyaszó, Nádasi-dűlő
(KÖH 39650)**

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) U, Sza, Á

A Megyaszó 3702 j. közút 16+184 km-szelvényéhez csatlakozó 0279, 0270 és 0262/3 hrsz.-ú ingatlanokon tervezett mezőgazdasági út építésénél próba- és megelőző feltárással volt szükség. A lelőhely Csengeri Piroska helyszíni szemléje során vált ismertté.⁵⁴ A próbafeltárást a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Múzeumi Igazgatóság munkatársai 2011. június 1–16., a megelőző feltárást június 17–27. között végezték el.

A megkutató terület Megyaszó községtől DK-re, légvonalban mintegy 1,5 km-re, egy mesterségesen kialakított horgásztó K-i oldalán, a Nádasi-dűlő nevű határrészben található. A teljes 1840 m-nyi nyomvonal 25%-án, 462 m-en végeztünk próbafeltárást. Ennek során 21 kutatóárkot nyitottunk. A közeli tó miatt a sárga altalaj szintjén több kutatóárkokban feljött a víz, ezeken a szakaszokon a munkát beszüntettük. A 8. kutatóárkokban a felső 30–40 cm-en szórvány kerámiát, paticot, állatsontot találtunk, melyek több korszakot képviselnek: neolitikum, római császárkor (szarmata), Árpád-kor. A leletanyagot objektumhoz nem tudtuk kötni, feltehetően a tó melletti dombról mosódott le. Ugyanez a helyzet a 16. kutatóárkok esetében, ahol egyetlen darab neolitikus kerámiát gyűjtöttünk.

Régészeti objektum a 7. kutatóárkokban jelentkezett, kezdetben 9 foltot figyeltünk meg. A kutatóárkoknak mind az É-i, mind a D-i végében feljött a talajvíz, ezért a humusztalajt leállítottuk. Ezeken a részekén több mint 115–140 cm mélyen jelentkezett a sárga altalaj. A próbaásatás befejezését követően teljes nyomvonal szélességben (8 m) kezdtük el megnyitni az ásati felszínt. Az ÉÉNY-i végében kb. 20 m, DDNY-i végében kb. 5 m hosszúságban feljött a talajvíz.

A teljes ásati területen összesen 19 régészeti jelenség és két jelenkori (vízelvezető?) árok foltja jelentkezett. A talajvíz bontás közben is többször problémát okozott. Az ásati során 2 megközelítőleg négyzet alakú, földbe mélyített épületet dokumentáltunk. Az egyik ÉK-i végében egy szájjal Ny felé

néző kemencét figyeltünk meg. Itt néhány kerámiatöredék és állatsont került elő. A másik épületben bontás előtt, már humusztalaj közben jelentkezett víz. Innen szintén kerámiatöredéket (fekete, kavicstörmelékkel soványított, vonalkötegből álló, hullámos vonalással ellátott), kevés állatsontot, kődarabot és egy csontkorcsolyát gyűjtöttünk. A ház az előkerült leletanyag alapján 10. századi településhez tartozott. Ettől DK-re a szelvényfal mentén további 2 kemencét bontottunk ki. Szájuk szintén Ny felé nézett, nyelés után látszódtak, mindegyikhez tartozik 1-1 hamusgödör, ill. egyéb munkagödörök. Ezekből kevés kerámia, lenyomatos patic, állatsont, az egyikből csontár és csontkorcsolya került elő. További kemencemaradványokat, egy tűzhelyet bontottunk ki a szelvény D-i és egy kemenceplattit az É-i végében. A szelvényfal D-i végében (az árkok között) néhány cölöplyukat és néhány gödröt dokumentáltunk. Az egyik cölöplyukból nagyobb méretű 12. századi kerámiadarab, valamint egy csonteszköz került elő. Ez utóbbi funkciója egyelőre kérdéses, a csúcsos kialakítása alapján talán kerámiadiszítésre használták.

A leletanyag szegényes, kevés kerámiatöredék és használati tárgy került elő. A plattik vastagsága alapján a kemencéket hosszú időn át használták. Nagy mennyiségű töredékes leletanyagot tartalmazó hulladékgödört, kutat nem találtunk. A lelőhely Ny-i része közeli horgásztó miatt nem meghatározható (ennek kialakítása feltehetően el is pusztította azt). A K-i oldala a nyomvonalon kívül esett, az ásatiáskor lucernával fedett, terepbejárásra alkalmatlan volt. É-i és D-i kiterjedése a kutatóárkok alapján lehatárolható.

Az előkerült telepjelenségek és a feketére égetett, mésztörmelékes és aprókavicsos soványítású, egyenes és hullámos, ill. hullámos vonalkötegekkel díszített kerámiatöredékek alapján a település a 10–12. századra datálható.

Munkatársak: Gál Viktor régész, Sáfrány Andrásné rajzoló.

SIMON LÁSZLÓ – HAJDÚ MELINDA

**208. Mezőgyán, Sportpálya
(KÖH 64754)**

(Békés megye) R, Á, Ú

A 0153/4 hrsz.-ú telken szénhidrogénkutató-fúrásponthoz létesítést tervezik, ezt megelőzően került sor a teljes felületű megelőző feltárással 800 m²-en. A munkálatokat 2011. április 26-án kezdtük meg, és 2011. május 2-án fejeztük be. A szelvény mérete 40×20 m volt, a közepén a fúrásponthoz kijelölt helyével. A gépi humusztalaj során 80–90 cm mélyen került elő a sárga altalaj.

Mindösszesen 8 objektum került elő. Az objektumok közül 1 volt újkori, ami 1 ház, kis épület alapozási árka volt, benne újkori téglákkal. Hat másik objektumból a rézkori badeni kultúra emléke maradt meg. A kerámiaanyagban megtalálhatóak a jellegzetes halszálkás, vonalas, és a párhuzamos vonalkötegeket kísérő pontsoros díszítések. Vastag falú, világos vöröses színű, durva házi kerámiák is előkerültek, illetve a 3. objektumból egy kis, vékony falú csésze.

54 HOM Rég. Ad.: 3422-03